

Аналіз
регуляторного впливу проєкту наказу Міністерства освіти і науки України
«Про внесення змін до Порядку надання грифів навчальній літературі та
навчальним програмам»

I. Визначення проблеми

Відповідно до частини першої статті 75 Закону України «Про освіту» центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки здійснює наукове і методичне забезпечення освіти, зокрема організовує видання підручників (посібників), у тому числі електронних.

Відповідно до абзацу восьмого частини другої статті 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту» до повноважень центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки належить затвердження порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, відповідно до якого надаються рекомендації для використання в освітньому процесі.

Міністерство освіти і науки України здійснює заходи щодо підвищення якості навчальної літератури. З цією метою розроблено новий Порядок надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам (далі – Порядок), який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2020 року № 931, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2020 року за № 1119/35402.

Важливу роль у подальшому розвитку освіти, підвищенні її рівня відіграє забезпечення закладів освіти якісною сучасною навчально-методичною літературою. Останніми роками діяльність у цій сфері значно похвалилась, щорічно друком виходять сотні назв підручників і навчальних посібників, яким надано гриф.

Гриф, наданий об'єктам грифування, є рекомендаційним для їх використання в освітньому процесі закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, закладів дошкільної, спеціалізованої та професійної (професійно-технічної) освіти.

У сучасних умовах реформування освіти першочергова увага приділяється розробленню нових навчальних програм. Разом з тим, серед об'єктів грифування, визначених Порядком, відсутні навчальні програми з навчальних предметів (інтегрованих курсів), які створені не на основі модельних навчальних програм, тому виникає необхідність доповнити вищезазначений перелік об'єктів грифування.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2021 року № 17, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11 березня 2021 року за № 308/35930, затверджено Типову освітню програму закладу позашкільної освіти, в якій зазначено, що заклад позашкільної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності можуть використовувати навчальні програми з позашкільної освіти, схвалені (рекомендовані) центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у відповідній сфері (пункт 2 розділу III). Проте, норми щодо надання грифів навчальній літературі

та навчальним програмам з позашкільної освіти відсутні у Порядку.

Слід зазначити, що статтею 42 Закону України «Про освіту» впроваджено поняття «академічна доброчесність» – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Отже, з метою дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права та академічної доброчесності слід передбачити процедуру визначення наявності повністю або частково чужого твору під іменем особи (осіб), яка(і) не є автором (авторами) цього об'єкта грифування, використання прямих текстових запозичень без належного оформлення цитат і посилань у тексті.

Крім того, підпунктом 3 пункту 2 Плану заходів з реалізації зобов'язань Уряду України, взятих у рамках міжнародної ініціативи «Партнерство Біарріц» з утвердження гендерної рівності, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1578-р, з метою забезпечення наскрізності принципів гендерної рівності в освіті заплановано проведення обов'язкової антидискримінаційної експертизи всього освітнього контенту. З огляду на зазначене, необхідно передбачити відповідні процедури для об'єктів грифування, які потенційно можуть брати участь у конкурсному відборі підручників та навчальних посібників.

Отже, з метою розв'язання вищезазначених проблем слід внести зміни до Порядку.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання,	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Метою прийняття проєкту акта є удосконалення правового регулювання механізму надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам та рекомендацій щодо використання їх в освітньому процесі.

Окреслена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки саме держава взяла на себе обов'язок щодо забезпечення якості освіти та освітньої діяльності, що пов'язано із розробленням сучасної навчально-методичної літератури та навчальних програм. Отже, постає питання щодо внесення змін до процедури надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам із урахуванням змін до законодавства.

Поряд із цим, вищезазначена проблема не може бути розв'язана за

допомогою діючих регуляторних актів, з огляду на те, що чинні положення базуються на застарілих нормах, а механізм реалізації не враховує сучасні тенденції, зокрема щодо необхідності проведення експертизи навчальних програми та навчальної літератури для позашкільної освіти.

II. Цілі державного регулювання

Проектом наказу передбачено затвердити Зміни до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2020 року № 931, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2019 року за № 1119/35402 (далі - проект акта). Його дія поширюється на учнів та педагогічних працівників закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, закладів дошкільної, позашкільної, спеціалізованої та професійної (професійно-технічної) освіти, а також на авторів підручників і посібників, видавництва (виробників, постачальників). Пропозиції щодо надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та рішення щодо надання грифа «Схвалено для використання в освітньому процесі» об'єктам грифування ухвалюють предметні (галузеві) експертні комісії (далі - Комісії), організацією роботи яких покладено на Установу, що належить до сфери управління МОН (далі - Установа), на підставі експертних висновків комплексної експертизи (далі - експертиза).

Слід зазначити, що створення та видання нової навчальної літератури – це зона високої моральної відповідальності перед суспільством авторів та видавців.

Отже, основною ціллю державного регулювання є перегляд та удосконалення системи надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам.

У проекті акта уточнено визначення навчальних програм у сфері повної загальної середньої та позашкільної освіти, яким надається гриф, а також встановлено, що антидискримінаційна експертиза обов'язково проводиться об'єктів грифування, які потенційно можуть брати участь у конкурсному відборі підручників та навчальних посібників, які видаватимуться за кошти державного бюджету.

Також у проекті акта передбачається, що для автоматизації роботи Комісій, проведення експертизи об'єктів грифування та перевірки щодо виявлення порушення авторських прав та/або академічної доброчесності може застосовуватися спеціальне програмне забезпечення за умови його відповідності технічним вимогам відповідно до законодавства України.

Крім того, деталізовано функції Установи для забезпечення надання грифів та внесено декілька редакційних правок та уточнень, зокрема щодо строків надсилання рішення Комісії заявнику.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання
Альтернатива 2	<p>Затвердження Змін до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2020 року № 931, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2019 року за № 1119/35402.</p> <p>З прийняттям нового Порядку його дію буде поширено на позашкільну освіту, уточнено положення щодо обов'язкового проведення антидискримінаційної експертизи для підручників та навчальних посібників, що потенційно можуть брати участь у конкурсному відборі, які видаватимуться за кошти державного бюджету, а також функції Установи, на яку покладено проведення процедури надання грифів.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Організовано надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, рекомендацій щодо використання їх в освітньому процесі	Відсутні
Альтернатива 2	Поліпшення якості освіти шляхом проведення комплексної експертизи навчальних програм та навчальної літератури для закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, закладів дошкільної, позашкільної, спеціалізованої та професійної (професійно-	З метою запровадження процедури перевірки щодо виявлення порушення авторських прав та/або академічної доброчесності та автоматизації роботи Комісій виникає необхідність закупівлі спеціального програмного забезпечення

	технічної) освіти, забезпечення прозорості здійснення процедури надання їм грифів, автоматизація роботи	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Застосовується чинна процедура надання грифів, яка є недосконалою. Незабезпечення якісною навчальною літературою здобувачів освіти впливає на реалізацію їхніх конституційних освітніх прав.	Відсутні. Чинна процедура надання грифів не дозволяє проведення експертизи навчальної літератури для учасників освітнього процесу закладів позашкільної освіти, що впливає на якість надання освітніх послуг у цих закладах, а також визначити наявність повністю або частково запозичень чужого твору, що є порушенням авторських прав і (або) суміжних прав.
Альтернатива 2	Удосконалення процедури проведення експертизи об'єктів грифування, розширення їх переліку з метою забезпечення здобувачів освіти та педагогічних працівників більш якісною навчально-методичною літературою та навчальними програмами	Відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

На сьогодні, відповідно до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2020 року № 931, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2019 року за № 1119/35402, для одержання грифа автор,

видавництво або інші фізичні та юридичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, що мають виключні права на використання твору, надають до державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – Інститут) об'єкти грифування (навчальні програми, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники) з відповідним пакетом документів для проведення комплексної експертизи.

Згідно з даними Інституту, із урахування того, що у 2019-2020 році до набуття чинності Порядку, 34 суб'єкти підприємницької діяльності подали пакети документів із позашкільної освіти для надання грифа. Таким чином орієнтовна загальна кількість суб'єктів підприємницької діяльності, на яких поширюватиметься дія проекту акта, становить:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	5	387	298	690
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	1	56	43	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Збереження чинного регулювання, у якому не передбачено грифування навчальної літератури та навчальних програм з позашкільної освіти, автоматизації процедури проведення експертизи, роботи Комісій.	за 1 рік становитимуть 11107171,6 грн
Альтернатива 2	Затвердження запропонованого проекту акта сприятиме забезпеченню здобувачів освіти та педагогічних працівників більш якісними навчальними програмами та навчальною літературою	за 1 рік становитимуть 11257171,6 грн

Витрати суб'єктів господарювання наведено у Додатку 1 до цього Аналізу.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до цього Аналізу	935672
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до цього Аналізу	1085672

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	2	Цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)
Альтернатива 2	3	Цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою. Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки прийняття запропонованого проекту акта дозволить

		забезпечити більшу кількість учасників освітнього процесу якісними навчальними програмами, підручниками і посібниками, а педагогічних працівників – навчально-методичною літературою. Удосконалюється процедура проведення експертизи, робота Установи, що забезпечує процес надання грифа, зокрема, шляхом використання спеціалізованого програмного забезпечення, автоматизації роботи Комісій
--	--	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати, грн (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні		Залишення ситуації, що існує на сьогодні
Альтернатива 2	Забезпечення учасників освітнього процесу більш якісною навчальною літературою		Вирішує проблему. Цей спосіб забезпечить удосконалення правового регулювання правових відносин щодо надання грифів навчальним програмам та навчальній літературі

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Залишення наявної на	Вплив зовнішніх

	сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Альтернатива 2	Забезпечення більшої кількості учасників освітнього процесу якісними підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти запропонований альтернативою 2 регуляторний акт.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблем, визначених у розділі першому, та досягнення цілей, визначених у розділі другому цього аналізу регуляторного впливу, проектом акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом його прийняття.

Проектом акта пропонується затвердити Зміни до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2020 року № 931, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2019 року за № 1119/35402, відповідно до яких гриф надається навчальним програмам у сфері дошкільної освіти, повної загальної середньої освіти, позашкільної освіти, а також програмам з психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової роботи.

Крім того у проекті акта запропоновано редакційну правку про те, що гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» надається всім електронним підручникам та підручникам, а також доповнено, що пропозиції щодо надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» об'єктам грифування ухвалюють предметні (галузеві) експертні комісії на підставі результатів перевірки щодо виявлення порушення авторських прав та/або академічної доброчесності у разі прийняття ними рішення щодо її проведення.

Також уточнено функції Установи, що забезпечує процедуру грифування, зокрема вона:

здійснює добір кандидатур до складу Комісій та подає пропозиції МОН для їх затвердження;

організовує роботу Комісій та проведення експертизи;

забезпечує процес надання грифів та формує відповідний їх каталог;

оприлюднює експертні висновки на вебсайті Установи та/або на

спеціальному інформаційному ресурсі;

затверджує норми витрат часу для проведення експертизи та забезпечує оплату праці експертів;

здійснює технічну підтримку спеціалізованого програмного забезпечення.

Порівняно з чинним Порядком, змінами запропоновано норму, що для автоматизації роботи Комісій, проведення експертизи об'єктів грифування та перевірки щодо виявлення порушення авторських прав та/або академічної доброчесності може застосовуватися спеціальне програмне забезпечення за умови його відповідності технічним вимогам відповідно до законодавства України.

Порядок подання суб'єктами господарювання пакетів документів для надання грифів залишився незмінним.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 %, здійснюється розрахунок витрат за запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта Строк дії регуляторного акта необмежений у часі.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

оптимізація коштів та час, що витратиметься суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – необмежена. Дія проекту акта поширюватиметься на фізичних та юридичних осіб, які зацікавлені в отриманні грифа навчальним програмам та навчальній літературі, а також на членів експертних предметних (галузевих) комісій, які проводять комплексну експертизу;

розмір надходжень з надання платних послуг з проведення експертизи;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – 100%.

Кількісними показниками результативності акта є:

відсоткове співвідношення загальної кількості об'єктів грифування до їх кількості, яким експертними предметними (галузевими) комісіями надано відповідний гриф;

кількість об'єктів грифування, що направлено на доопрацювання за результатами проведення комплексної експертизи;

кількість об'єктів грифування, що відхилено за результатами проведення комплексної експертизи або яким скасовано гриф;

кількість Комісій щодо надання грифа.

Числові значення кількісних показників будуть здійснюватися за базовим відстеженням.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснено до дати набрання чинності цього акта шляхом збору пропозицій, зауважень, статистичної інформації та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного обстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено шляхом аналізу узагальнених даних згідно з інформацією установи, що належить до сфери управління МОН, на яку покладаються обов'язки організації процедури грифування.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання та фізичних осіб, які надійшли до МОН протягом усього терміну його дії.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
за Альтернативою 1.**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень Формула: середня кількість об'єктів грифування ¹ X вартість платних послуг з проведення експертизи для надання грифа (2000 грн X 2 експерта)	120000	600000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень Формула: від середня кількість об'єктів грифування,	57600	288000

¹ Орієнтовна кількість об'єктів грифування - 30

	X середня кількість сторінок у пакеті документів (320 стор.) X сумарні витрати на друк 1 стор. (6 грн)		
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень:	-	-
	- підготовка об'єкта грифування та інших документів для подання на грифування - Формула: загальна кількість об'єктів грифування X фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату (4 години)	4333,2	21666
	- відправка пакетів матеріалів до установи, визначеної МОН Формула: загальна кількість об'єктів грифування X середні витрати на одну відправку (50 грн)	1500	7500
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	183433,2	917166
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	5	5
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	917166	4585830

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	-

Вид витрат	Витрати
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік
Витрати на отримання адміністративних послуг:			
висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (загальна кількості об'єктів грифування X вартість платних	6000 грн	6000 грн	6000 грн

послуг 200 грн)			
декларація чи сертифікат відповідності технічним регламентам на продукцію (10% від загальної кількості об'єктів грифування X орієнтовну вартість послуг)	3000 грн	3000 грн	3000 грн
Витрати на підготовку документів щодо результатів проведення експертизи та засідання Комісії, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату ²	2 год	9408 грн	9408 грн
Ознайомлення суб'єкта господарювання з вимогами регулювання, надання усних консультацій та письмових роз'яснень суб'єктам господарювання, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату на 1 суб'єкта господарювання X кількість суб'єктів господарювання	20 хв	98 грн	98 грн
Всього		18506	18506

Вид витрат	Разом за рік, грн
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-

² За вартість часу взято 58,8 грн, оскільки за даними Пенсійного фонду України показник середньої заробітної плати за 2020 рік становить 10 340,35 грн (<https://www.pfu.gov.ua/2121350-pokaznyk-serednoyi-zarobitnoyi-platy-za-2020-rik/>). Формула: середня заробітна плата на кількість робочих днів та кількість робочих годин.

ВИТРАТИ

**на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта
за Альтернативою 2.**

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень Формула: середня кількість об'єктів грифування (30) X вартість платних послуг з проведення експертизи для надання грифа (2000 грн X 2 експерта) + 50% середньої кількості об'єктів грифування X вартість платних послуг з проведення антидискримінаційної експертизи (1 експерт)	150000	750000
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень Формула:	57600	288000

	від середня кількість об'єктів грифування, X середня кількість сторінок у пакеті документів (320 стор.) X сумарні витрати на друк 1 стор. (6 грн)		
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень:	-	-
	- підготовка об'єкта грифування та інших документів для подання на грифування - Формула: загальна кількості об'єктів X фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату (4 години)	4333,2	21666
	- відправка пакетів матеріалів до установи, визначеної МОН Формула: загальна кількість об'єктів грифування X середні витрати на одну відправку (50 грн)	1500	7500
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	213433,2	1067166
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	5	5
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	1067166	5335830

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо	-

Вид витрат	Витрати
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік
Витрати на отримання адміністративних послуг:			
висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (загальна кількості об'єктів грифування X вартість платних	6000 грн	6000 грн	6000 грн

послуг 200 грн)			
декларація чи сертифікат відповідності технічним регламентам на продукцію (10% від загальної кількості об'єктів грифування X орієнтовну вартість послуг)	3000 грн	3000 грн	3000 грн
Витрати на підготовку документів щодо результатів проведення експертизи та засідання Комісії, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату	2 год	9408 грн	9408 грн
Ознайомлення суб'єкта господарювання з вимогами регулювання, надання усних консультацій та письмових роз'яснень суб'єктам господарювання, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату на 1 суб'єкта господарювання X кількість суб'єктів господарювання	20 хв	98 грн	98 грн
Всього		18506	18506

Вид витрат	Разом за рік, грн
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з квітня 2021 року по червень 2021 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Круглий стіл ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36)	10	Отримано консультацію щодо механізму надання грифа та питань щодо роботи Комісії
2	Нарада під головування заступника Міністра освіти і науки України щодо визначення Змін, що вносяться до Порядку	10	Обговорено основні новації щодо проведення експертизи та можливості автоматизації процедури грифування
3	Консультації з громадською спілкою «Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів», ГО «Міжнародна асоціація позашкільної освіти»	15	Обговорено включення до переліку об'єктів грифування з позашкільної освіти
4	Онлайн нарада з представниками Команди підтримки реформ при	8	Обговорено термінологію до переліку об'єктів

	МОН та Державної служби якості		грифування, дано визначення щодо навчальних програм у сфері повної загальної середньої освіти
5	Електронні консультації з громадськістю		Враховано зауваження та пропозиції до проекту акта

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання: 685 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 387 (одиниць) та мікропідприємництва 298 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 99 % (відсотків) (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання»).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання (під час здійснення розрахунку за основу взято витрати одного суб'єкта малого підприємництва для підготовки та подання пакетів документів на один підручник/посібник).

№	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за три роки
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	не передбачені	не передбачені	не передбачені
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	матеріали)			
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
5	Інші процедури			
	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари, видрук тощо) Формула: від середня кількість об'єктів грифування (2), X середня кількість сторінок у пакеті документів (320 стор.) X сумарні витрати на друк 1 стор. (6 грн)	3840	3840	11520
	- підготовка підручника/посібника та інших документів для подання для участі у конкурсі Формула: загальна кількість об'єктів грифування X фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату (4 години)	288,88	288,88	866,64
	- відправка пакетів матеріалів до установи, визначеної МОН Формула: загальна кількості об'єктів грифування X середні витрати на одну відправку поштою (50 грн)	100	100	300
6	Разом, гривень	4228,88	4228,88	12686,64
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		685	
8	Сумарно, гривень	2896782,8	2896782,8	8690348,4
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				

9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: 20 хв. X середньозважена середня заробітна плата*	12	-	0
10	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	685		
11	Разом, гривень	8220	-	8220
12	Процедури організації виконання вимог регулювання, а саме:			
12.1	витрати на отримання адміністративних послуг: отримання грифа Формула: середня кількість об'єктів грифування (2) X вартість платних послуг з проведення експертизи для надання грифа (2000 грн X 2 експерта) + 50% середньої кількості об'єктів грифування X вартість платних послуг з проведення антидискримінаційної експертизи (1 експерт)	10000	10000	30000
13	Процедури офіційного звітування	не передбачені	не передбачені	не передбачені
14	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	не передбачені	не передбачені	не передбачені
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	685		
16	Разом, гривень	6850000	6850000	20550000

* Середньозважена середня заробітна плата 1 год – 36,11 грн.

17	Інші процедури	не передбачені	не передбачені	не передбачені
18	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	не передбачені	не передбачені	не передбачені
19	Разом, гривень	не передбачені	не передбачені	не передбачені
20	Сумарно, гривень	9746783	9746783	29240348

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання:

**Установа, що належить до сфери його управління
Міністерства освіти і науки України**

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника (заробітна плата) ³	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання * (за рік), гривень
--	-----------------------------------	--	--	---	--

³ За вартість часу взято 58,8 грн, оскільки за даними Пенсійного фонду України показник середньої заробітної плати за 2020 рік становить 10 340,35 грн (<https://www.pfu.gov.ua/2121350-pokaznyk-serednoyi-zarobitnoyi-platy-za-2020-rik/>). Формула: середня заробітна плата на кількість робочих днів та кількість робочих годин.

цтв)					
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання (формування каталогу щодо надання грифа)	10 хв.	58,8 грн	2	685	13426 грн
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-

7. Інші адміністративні процедури:	-	-	-	-	-
закупівля спеціалізованого програмного забезпечення	-	-	-	-	200000 грн
здійснення технічної підтримки спеціалізованого програмного забезпечення	10 хв.	58,8 грн	2	685	13426 грн
висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (загальна кількість об'єктів грифування Х вартість платних послуг 200 грн)	-	-	2	68	27200 грн
витрати на підготовку документів щодо результатів проведення експертизи та засідання Комісії, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату	2 год	58,8 грн	2	685	161112 грн
ознайомлення суб'єкта господарювання з вимогами регулювання, надання усних консультацій та письмових роз'яснень	20 хв	58,8 грн	1	68	1332,8 грн

суб'єктам господарювання, фактичні витрати часу персоналу на заробітну плату на 1 суб'єкта господарювання X 10% від кількості суб'єктів господарювання					
Разом за рік				685	416496,8 грн

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Витрати, грн
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	2896782,8
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	6858220
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	9755002,8
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	416496,8
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	10171499,6

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Запропоноване регулювання планується без розроблення компенсаторів (корегуючих (пом'якшувальних) заходів) для малого підприємництва.